

רש"י, חלק כבוד למלכות, שהרי בסוף ירד פרעה בעצמו אליו בליה ואמר "קומו צאו מתוך עמי", והוא אמר לו רק עבדיך וכו'.

שואל החתם סופר, למלך כזה צריך לחלוק כבוד?! תיכף נראה מה שישב, אבל משה רבינו לשיטתו, הוא אמר לו אז בבוקר שהוא דואג לכבוד של המלך ולא נותן לו ללכת לבד, אז הוא חייב לחלוק לו כבוד...

אבל סוף סוף משה הראה לו את כל האמת... ומי שמאמין לכך שפרעה הוא אלוהים אז פרעה עצמו אומר עליו שהוא חמור... פרעה יודע את כל האמת, אבל על מצרים הוא ממשיך לעבוד ולספר להם שהוא אלוהים... הוא שמח שיש לו חמורים שהוא יכול לעבוד עליהם... הכל טוב ויפה.

[החת"ס אומר, למה משה חלק לו כבוד? כי פרעה היה צריך לקבל עשר מכות. **אם משה היה מזלזל בו מתחילה והיה אומר לו "וירדת אלי והשתחוית לי", זה היה עושה בזיונות לפרעה, ובזיונות מכפרים הרבה, וכבר לא יוכלו לתת לו את כל המכות, לכן משה הקפיד לא לתת לו בזיונות.**]

בשבוע שעבר הזכרנו קצת מדברי הילקוט שמעוני (פרשת וארא אות קפא) אך שם הוא באריכות גדולה - כשבאו משה ואהרן עמדו לפני פרעה והיו רואים שהם דומים למלאכי השרת וכו', וזיו פניהם כזיו החמה, ומטה האלוקים בידם שחוקק עליו שם המפורש, ודיבור פיהם כאש שלהבת, מיד נפל פחדם עליהם והיו ארבע מאות פתחים לפלטרם של פרעה ועל כל פתח ופתח אריות ודובים וחיות רעות וכו', והתחילו ללוותם עד שבאו לפני פרעה, וכל מלכי מזרח ומערב כשראו אותם נפל פחדם עליהם וזיע ורתת וחלחלה אחז לפרעה ולכל היושבים לפניו, והסירו כתריהם מעל ראשיהם והשתחוו להם.

באותה שעה הוצרך פרעה לנקביו ונכנס לבית הכסא ונזדמנו לו שנים עשר עכברים, והיו נושכים אותו בכל צד מושבו וצעק צעקה גדולה ומרה עד ששמעו קול צעקתו גדולי המלכות, ואחר כך חזר וישב על כסאו ונתחזק לבו וכו', אמר לא ידעתי את ה' מעולם לא שלח לי אגרת שלום ולא הביא לי דורון.

השקר מתגלה במערומיו, כולם רואים מה זה משה ואהרן מחד, ומה זה פרעה מאידך - והשקר ממשיך... ומי ה' אשר אשמע בקולו, ומלכי מזרח ומשיכים להכניע לו ולעבוד אותו.

והנה רק במכת ברד כתוב (ט, יד) אני שולח את כל מגפותי אל לבך. וביאר הגי"ר אהרן כהן זצ"ל מראשי ישיבת חברון, שהיות וברד היה גם קולות ורעמים כמו שכתוב (ט, כג) וה' נתן קולות וברד. ואחז"ל (ברכות נט, א) לא נבראו רעמים אלא לפשט עקמומית **שבלב**.

ושמעתי מהרה"ג רבי אביגדור שפירא שליט"א שפרעה מבקש ממשה (שם כח) העתירו אל ה' ורב מהיות קולות אלוקים וברד וכו'. ובתרגום קלין דלוט - קולות של קללה. אצל פרעה יש פחד מיוחד מהקולות שיישרו את העקומימית שבלב, עם ראש ישר מיד מתגלה האמת, וכדי בזיון וקצף, לגביו זה קולות של קללה, הוא צריך את העקמומית שתשאר אצלו ואצל בני עמו ורק אז המשחק יכול להמשיך - והשקר חוגג.

זה גם כל הפוליטיקה של היום... כמו פרעה אתה יודע את הכל ומבין את הכל ומתפלל לקב"ה, נכון... היו אי אלו תקריות בלתי צפויות... תסביר איך שתסביר, אבל סוף סוף אני אלוהים אחרים, ואתם צריכים לעבוד אותי, וכולם מאמינים לו הלאה... וכל אלו שמאמינים הם חמורים... וכנראה שטוב שזה כך, כי אחרת לא היו מאמינים לו ולא עובדים אותו.

לדעת את האמת ולא להכיר בה...

אנחנו רוצים היום לדבר קצת דברים החשודים כפוליטיקה... לדבר על השקר של הרחוב, ולראות מה אנחנו יכולים לעשות.

הראה לי אחי הרה"ג ר' אברהם יצחק שליט"א דבר מאוד מעניין, קצת להכיר מה זה 'עולם השקר'... כתוב במדרש (וארא פי"א) ור' פנחס הכהן ב"ר חמא אמר, הדא הוא דכתיב (איוב לו, יג) "וחנפי לב ישימו אף" לאחר שהקב"ה מצפה לרשעים שיעשו תשובה ואינם עושין, אפילו הם רוצים באחרונה - הוא נוטל את לבם שלא יעשו תשובה. (וכמו שראינו ברמב"ם שבוע שעבר) ומהו חנפי לב? אותן שהם באין ומחנפים בראשונה בלבם, הם מביאים עליהם האף באחרונה.

ומהו "לא ישועו כי אסרם", אף על פי שהם רוצים לשוב להקב"ה ובאין לעסוק בתפילה - אינן יכולים, למה, כי אסרם שנעל בפניהם. (הקב"ה כבר לא נותן להם להתפלל...) **כך היה פרעה רוצה לעסוק בתפילה, ואמר הקב"ה למשה, עד שלא יצא, לך והתייצב לפניו.**

הוא הלך בבוקר ליאור כדי להתפלל... הוא הולך גם לעשות את צרכיו, אבל גם להתפלל. אבל אם הוא יתפלל המצב יהיה גרוע... כבר לא נוכל לתת לו את עשרת המכות... לכן - אומר הקב"ה למשה - לך מהר לדבר אתו לפני שהוא יתפלל, ואז הוא כבר לא יתפלל ונוכל לתת לו את כל המכות.

דבר מאוד מעניין... אבל לא מובן, מילא לעשות צרכיו הוא הלך ליאור, אבל להתפלל - למה הוא לא התפלל בבית?

כתוב במהרז"ה: 'שביתו היה מלא גילולים, וכשרוצה להתפלל לה' - צריך לצאת אל המים, וככתוב אצל משה "כצאתי מן העיר - אפרוש כפי אל ה"י".

דאס איז א מיירעדיקער זאך... אותו פרעה - שאמר מי ה' אשר אשמע בקולו, לשלח את ישראל, לא ידעתי את ה'... **אותו פרעה הגאותן שמדבר גבוהה גבוהה - הולך להתפלל...! ולא רק זה, אלא הוא יודע שכל העבודה זרה זה טינופת אחת גדולה, יש לו בעיה להתפלל אצלו בבית...** [וכבר העירו א"כ כיצד התפלל הרי הוא עצמו היה ע"ז, והתשובה מינייה וביה, כי הוא ידע את האמת].

פרעה עצמו שמדבר בגאווה לא ידעתי את ה', הוא יודע את האמת... זה שתי עולמות שלא נוגעים בכלל אחד לשני. יש את האמת, ואני יודע מה היא, אבל מה שאני מדבר ועושה זה משהו אחר, והוא אפילו לא מרגיש שזו סתירה... האמת היא שאני צריך להתפלל, וכך אני אעשה, אבל חוץ מזה אני מפרסם לכל שאני הוא האלוהים. יש ספר 'אוצר מדרשי חז"ל' שמביא תיאור נוסף של מה שקרה שם... משה רבינו בא לקראת פרעה, (גם בשביל למנוע אותו מלהתפלל, וגם לבשר לו על המכות), והוא רואה אותו לבד... הוא ניגש אליו, כבוד המלך! זה לא כבוד המלכות שהמלך נמצא לבד... מכאן ואילך אני מלווה את המלך לכל מקום...

אומר לו פרעה, משה, תפסיק... אתה יודע בשביל מה באתי, למה אתה מענה אותי?... אומר לו משה, למה באתי?... הוא אומר לו משה, אתה יודע לבד!... ופרעה חושש כל רגע, כי הזמן מתאחר... ומשה לוחץ אותו, עד שהוא אומר לו...

אומר לו משה, לכולם אתה אומר שאתה אלוהים, ואתה עבודה זרה ולא נצרך לנקבים כלל, אתה משקר על כולם!!! אומר לו פרעה, אני עובד על המצרים שהם בשר חמורים בשרם, אבל אתה יהודי שיועד מה האמת, למה אתה מענה אותי?...

החת"ס סופר מביא שכתוב בפרשה (יא, ח) "וירדו כל עבדיך אלה אלי והשתחוו לי לאמר צא אתה וכל העם אשר ברגליך", אומר

וזה הכל שקר אחד גדול...

וזהו אחד מן הדברים שאנחנו צריכים ללמוד. כתוב בספרים שפרעה זה היצר הרע, זה משחק אחד של שקר. אבל בלב - יודעים את האמת ומבינים אותה. ידוע, שגם האפיקורסים הכי גדולים, כשהם מגיעים לשעה קשה ומריחים את המוות קרוב - הם צועקים "שמע ישראל", אלוקים תעזור לי... כי הם יודעים בלב את האמת. אבל המשחק צריך להימשך... כבד לב פרעה, הם לא ברשות עצמם... הם רצו להרשיע, אז כעת הם כבר לא יכולים לעשות כלום! הם יכולים לדעת את הכל ולשכנע את עצמם מהי האמת, ולא עוזר שום דבר!...

אגב, סיפר לי אחי, שהוא היה בוינה, והוא ראה שיש שם כנסייה, ועל שער הכנסייה יש טס ענק מזהב של שם הוי"ה!!! והוא שאל אותם למה הם שמים את זה? וסיפרו, שהאגדות של הנוצרים מספרות, שבנו את הכנסייה וכל הכתלים נפלו, ובנו אותה עוד כמה פעמים וכל פעם זה נפל, עד ששמו את הטס הזה ואז זה החזיק מעמד...!

זה נוצרים, ובכל זאת הם יודעים את האמת... טס מזהב ע-נ-ק, וגם יפה... כולם יודעים את האמת. אבל השקר צריך להימשך... ממשיכים לחיות בשקר.

תחיה את האמת!...

וזה מבט גם בשבילנו... יש דברים שאנחנו מבינים את האמת ויודעים את האמת... אנחנו יודעים שחוץ מתורה - הכל הבל הבלים, והעולם הזה לא שווה כלום, אבל - - - התורה מבקשת מאיתנו 'חותמו של הקדוש ברוך הוא - אמת', תחיה את מה שאתה יודע...

רבי שמעון שקופ ראה פעם קרוב משפחה שהתבטל מלימודו, הוא פנה אליו ושאל, אמור לי את האמת, אתה מאמין שיש אלוקים? בודאי! השיב, אז איך אתה מסוגל להתבטל!?!

הסטייפלער אמר, שבצעירותו הוא לא הבין, איך בני אדם מאמינים מסוגלים לעבור את העבירה הכי קטנה! אבל בני אדם יודעים את האמת, ולא רוצים לחיות על פיו, וכשבן אדם רוצה - הוא כבר לא ברשות לבו... כבד לב פרעה. וכמו שראינו את הרמבי"ם (פ"ג מהלכות תשובה).

כוחה הגדול של התפילה

מתוך הדברים למדנו דבר מאד מעניין...

הקב"ה אומר למשה, לך אל פרעה - השכם בבוקר והתייצב לפני פרעה! היה פרעה רוצה לעסוק בתפילה, ואומר הקב"ה למשה - עד שלא יצא, לך והתייצב לפניו, לפני שהוא יתפלל, אם הוא יספיק להתפלל זה יהיה נורא ואיום...

פרעה הרשע! מה הוא כבר יכול לעשות?...

בבית הכנסת 'יחניכי הישיבות' ברחוב בן יעקב דיבר שם בליל שבת האחרון רב בית הכנסת הגר"מ ליפשיץ שליט"א, וסיפר שהג"ר יעקב אדלשטיין זצ"ל סיפר, שבזמן הג"ר חיים לייב סטוויסקר - היה מוסר. ואמר ר' חיים לייב להטביע אותו במים שיבואו באמצע שהוא מתפלל שמו"ע, וישימו שק על ראשו שלא יוכל לראות ולהתנגד וישליכו אותו המימה.

זה ע"פ הלכה, מוסר - מורידין ולא מעלין... וכך עשו. (חלק זה מופיע גם בהקדמה לספרו 'פני הארי החי' בקונטרס 'פעולת צדיק'). והגר"י אדלשטיין הוסיף, שאותו מוסר בא בחלום לר' חיים לייב, בשבעה, ואמר לו שיש לו טענות עליו... זה שהטביעו אותו - זה על פי דין. אבל למה לקחתם אותי באמצע התפילה ולא נתתם לי לגמור להתפלל!...

תפילה של מוסר!!! אנחנו רואים פה מושג מה זה כח של תפילה!!! תפילה של פרעה, ותפילה של מוסר.

כשאצלנו מתחילים לדבר על תפילה זה נראה לנו איזה מין דרגה גבוהה... מי יודע מה... מי יכול לזכות... והמציאות טופחת על פנינו -- כל אחד--

והנה בחז"ל (ברכות ת, א) דאמר אביי דלא ההוה מצלינא אלא היכא דגרסינא, ששם מתקבלת התפילה ביותר.

[ועיין פסק נורא ממרן המשגיח רבי יחזקאל לוינסטיין זצ"ל עיין בשו"ת אז נדברו חלק יד ס' לח והובא בספר אשי ישראל פרק ח, אות ז' בהערה כא].

בחור שלא בא לתפילה בישיבה - הוא מזלזל בתפילה!! וכבר אמר לי מרן רה"י, למה היום התפילות שלנו לא מתקבלות? הוא אמר לי שתי סיבות: א. שהפה שלנו מלוכלך, כמו גרף של רעי בלשה"ר ורכילות ודבורי חול בביהכ"ס, ושוב כל מה שמתפללים לא מתקבל.

דבר נוסף הוא אמר לי, שהקדוש ברוך הוא מעריך את התפילה שלך בדיוק כפי שאתה מעריך אותה. אם אתה מתפלל איפה שאתה רוצה ויכול לבא מאוחר לתפילה או לצאת מוקדם... ולמהר ולא להשקיע בתפילה - - - אז אתה לא מאמין בתפילה שלך... אז מה אתה רוצה ממני?...

הקדוש ברוך הוא קובע לך זמן... הוא קובע לך לבא בשבע בבוקר, ואתה שוכב לך שרוע על מטתך... אתה לא מתבייש!?!... זה תפילה!?!... אחרי זה אתה לא מבין למה הקב"ה לא עונה לי... למה אני לא מצליח... תראה מה זה תפילה של פרעה! תפילה של מוסר...! אתה מזלזל בתפילות שלך, אתה לא מאמין בזה... כך אמר הרה"י. אל תבקש מהקב"ה להאמין בזה יותר ממה שאתה מאמין בזה.

עסק התורה - משפיע על כל הבריאה!

אז מה אנחנו יכולים לעשות?... אנחנו חיים בדור של 'חוצפא יסגא'... מספרים שהיה גדול אחד שאמר (בדור הקודם) שהמשיח כבר חייב לבא, כי החוצפא יסגא כבר הגיעה לשיא... אמר על זה מרן הגר"ק זיע"א, אם הוא היה חי בדור שלנו הוא כבר לא היה אומר את זה... הדור ההוא עוד היו צדיקים לעומת הדור הזה... מה אני יכול לעשות?... לכאורה אין לי מה לעשות. אך אמר לי גיסי הרה"ג ר' אברהם צבי טויב בשם מרן הרב שך זצ"ל, למה החילונים שלא מאמינים בשום דבר, ואף מחללים שבת, ביום כיפור הם צמים, ואף הרבה מהם באים לבית הכנסת...? והוא אמר, בגלל שיום כיפור יותר חמור אצלנו, הבני תורה, ממילא זה משפיע גם עליהם, היותר רחוקים. וכמו שידוע בשם רבי ישראל מסלנט, כשבן תורה מזלזל פ"א בדרבנן בהלכות שבת הסטודנט בפריז כבר ממיר דתו.

והנה החזון אי"ש בקובץ איגרות: היתה שם שאלה עד כמה בחורי ישיבה צריכים לצאת ולהשתדל בעבור ילדי טהרן, (ח"ג איגרת ס"ב) לא נאריך פה הרבה, נצטט חלק מלשונו: 'כמו בקנין הכסף והרכוש, אין ההשתדלות רק פרעון חוב, וחלילה לחשוב כוחי ועוצם ידי' וגו', (וכמו שהמס"י כותב, שאין ההשתדלות עוזרת, אבל היא מוכרחת. יש חיוב השתדלות, והקב"ה מצמיח ישועה, זה שני דברים נפרדים...)

בקובץ איגרות (ח"ג איגרת ס"ב) כותב החזון אי"ש: **'ואם היו בני תורה עמלים בתורה לאמיתתה, היו מצילים ילדים הרבה ואנשים רבים מהרהורי עבירה וכפירה וכיו"ב בשפע קדשם, בהשתפך רוח טהרה בעולם!!!'**

ובסביבות בעל תורה אמיתי - הדבר ניכר לעינינו השפעה מרובה על אנשים הרבה, מה שכל השתדלות מעשית לא תשיגנה. וכמו כן יש רשמים על הרחוקים שאין עין הרואה מרגשת בהם לדקותם.' אמר לנו החזון אי"ש, (וכך גם קיבלנו מהג"ר יעקב אדלשטיין ששמע מהחזון אי"ש לגבי איך להכניס רוח קדושה וטהרה 'ברמת השרון') אם אנחנו לומדים פה בבית מדרש - זה משפיע על כל הבריאה! וכל כמה שיותר עמלים בתורה ויותר לומדים - הרשעה מאבד את הכח שלו!

עמלק מקבל את הכח שלו מרפידים, שרפו ידיהם מן התורה... גם בדור הזה יש עמלק, כמו שידוע מהחפץ חיים שאמר שברור שמזרע עמלק נתערב בכלל ישראל והם המנהיגים של הדור, (והכוונה ששרש נשמתם זה מעמלק).

עמלק - כל שורש הרע - יסודו הוא מרפיון ידיים מן התורה. כאשר בן אדם עמל בתורה - ההשפעה על הרחוב היא מיידית.

החיבור לתורה מביא להכנעה!...

כתוב בסוף פרק שירה: (ילקוט בא רמז קפ"ז) **"רבי ישעיה תלמידו של רבי חנינא בן דוסא התענה שמונים וחמש תעניות. אמר, כלבים שכתוב בהם (ישעיה נו, יא) "והכלבים עזי נפש לא ידעו שבעה", יזכו לומר שירה! ענה לו מלאך מן השמים ואמר לו, ישעיה, עד מתי אתה מתענה על זה הדבר, שבעה היא מלפני המקום ברוך הוא, מיום שגלה סודו לחבוקק הנביא לא גלה דבר זה לשום בריה בעולם. אלא בשביל שתלמידו של אדם גדול אתה, שלחוני מן השמים לזקק אליך להגיד לך במה זכו הכלבים לומר שירה.**

לפי שכתוב בהם "ולכל בני ישראל לא יחרץ כלב לשונו", ולא עוד, אלא שזכו לעבד עורות מצואתם שכותבין בהם תפילין ומזוזות וספרי תורה, על כן זכו לומר שירה, ולענין השאלה ששאלת, חזור לאחוריק ואל תוסיף בדבר הזה עוד, כמו שכתוב שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו".

נשאלת השאלה, למה הפריע לרבי ישעיה רק הכלבים?... כל כך הרבה בעלי חיים טמאים יש להם שירה... נחשים, עקרבים, עכברים... כולם יש להם שירה, רק כלב זו הבעיה!...

מרן שה"ת הגר"ח קניבסקי זצ"ל בסידורו [שיח שפתותינו] מסביר כל שירה ושירה למה פסוק זה מתאים בדיוק לבריאה זו. הקדוש ברוך הוא מגלה בבריאה הרבה דברים בכבוד שמים, וכל בעל חי מראה לי איזו נקודה מסויימת בזה, וזהו השירה שלהן, שניכר מתוך מעשיהן גדולתו של הקב"ה.

והוקשה לרבי ישעיה, הכלבים הם עזי פנים והשירה שלהן היא הפוכה... מה הם שרים?... "בואו נשתחוה ונכרעה נברכה לפני ה' עושנו". לא מתאים לעז פנים לדבר בכזו הכנעה...

ועל זה גילה לו המלאך: אם יש לכלב שייכות לתורה, בין במתכוין ובין שלא במתכוין, הרי ביצי"מ הקב"ה עשה שהם ירבו כבוד שמים ע"י שהם לא יחרצו לשונם, וכן מעבדים עורות לספרי תורה מצואתן, זה שלא ברצונם ודעתם... אבל זה לא משנה, כשיש לו שייכות לתורה ולקדושה - השייכות לתורה גורמת לו להיות משהו אחר... גם לכלב הע"ז פנים יש לו פינה של הכנעה. הוא עז פנים לאנשים זרים, אבל לבעלים שלו - הוא נכנע ומוסר עצמו למענו, ומלקק את רגליהם... וזה השירה המיוחדת שאפילו העז הגדול ביותר, ע"י שייכות לתורה הוא מתהפך ומקבל פינה שכולה הכנעה. [ועיין ביצה כה, ב - אילמלא נתנה תורה לישראל אין כל אומה ולשון יכולין לעמוד בפניהם, והיינו דאמר ר"ל ג' עזין הן, ישראל - באומות, וכי עי"ש בח"א למהרש"א].

ההתקרבות לתורה משנה את האדם

בעוונותינו הרבים נסתלק מעמנו הגאון הגדול רבי שמעון בעדני זצ"ל.

וברצוני לספר לכם סיפור שהוא סיפר: [אני יודע גם על מי המדובר...]

הרב בעדני היה נוסע לחוף לארץ, היתה לו מטרה להרבות כבוד שמים בכל מקום, הוא באמת היה גברא רבא... בכל! והוא גם היה אוסף כסף לכולל שלו, היו כמה גבירים שמאד כבדו אותו, וכל גביר היה מאמץ אברך. (זה לא כ"כ הרבה כסף...)

פעם הוא הגיע לבית חרושת גדול ליהלומים, ובעל הבית קבלו, ונתן לו סכום הגון. לאחמ"כ שאל הרב בעדני, יש לך פה איזה פועל יהודי שאני אוכל להתרים אותו?... לא משנה כמה הוא יתן, אני רוצה לזכות אותו שתהיה לו שייכות לתורה... אני לא צריך את הכסף הזה, אבל כשיש ליהודי קשר לתורה - החיים שלו משתנים...

אמר לו הבעה"ב, יש פה יהודי פועל מתחיל עם כפה, שהגיע מארץ ישראל, אבל לא נראה לי שזה יעניין אותו... אך הרב בעדני ניגש אליו ואמר לו, תראה יש לי כולל, לא אכפת לי כמה תתן, אבל אני רוצה שיהיה לך קשר לתורה! אמר לו אותו יהודי, כבוד הרב... אני מכבד רבנים, אבל הנח לי לנפשי... לא באתי מישראל כדי לתת תרומות זה היה לי גם בארץ, באתי להרוויח ולחסוך.

ואז - ניסה הרב בעדני: הוא אמר לו, יש לי אברך בכולל שהשם

שלו (הפרטי והמשפחה) בדיוק כמו השם שלך, אולי זה אותו שורש נשמה... תן לו משהו!...

אמר היהודי, זה מוצא חן בעיני... הוא נתן לו סכום קטן של חמישים דולר (או מאה דולר... משהו כזה), והוסיף: אבל הרב, זה רעיון יפה, אבל פעם אחרונה שהרב מתרים אותי... הרב בעדני שמח. עוד יהודי שיש לו קשר לתורה... לי זה מספיק, והוסיף לו, תדע לך שלא תפסיד כלום, לא בגשמיות ולא ברוחניות, התורה מחזירה ובגדול.

בשנה הבאה הגיע לשם הרב בעדני שוב, והתרים את בעה"ב, ופנה לצאת לדרכו. אך פתאום הוא שומע את היהודי ההוא - הרב, הרב! למה אתה לא בא אלי?... אמר לו, אני עומד בדיבור שלי, אמרת לי שזה פעם אחרונה...

אמר לו היהודי, נכון. אבל הרב אמר לי בסוף, אשריך שיש לך קשר לתורה! מי שיש לו קשר לתורה לא מפסיד לא ברוחניות ולא בגשמיות! ובאמת - מספר היהודי - התורה החזירה לי פי כמה! העלו אותי בהרבה דרגות, ואני מרויח הרבה. כעת - שהרב יבוא אלי כל שנה, ואני אתן! וכך היה עוד כמה שנים.

עברו כמה שנים, והרב ראה שהוא לא נמצא. הוא שאל עליו, ואמרו לו, שהוא כבר התעשר ונהיה גביר גדול, ופתח בית חרושת לבד במקום אחר - הוא בא אל אותו יהודי, והוא קבלו בשמחה ובמאור פנים ונתן לו, עד שלאט לאט הוא התהפך לגמרי... הוא נהיה בעל צדקה גדול (מהחמישים דולר הראשונים...) והתקרב לתורה, והבן שלו הלך ללמוד בישיבה, ונהיה תלמיד חכם חשוב...!!!

את הסיפור הזה סיפר הרב בעדני בעצמו - בשבע ברכות, של הבן של אותו גביר (שנהיה ת"ח) עם הבת של האברך ששמותיהם שוים. ואותו אברך נהיה ראש כולל וחיבר ספרים, וחתנו - בן הגביר - הוציא את הספרים שלו...

תראו מה זה הכח של ההתקרבות לתורה! אותם הכלבים עזי נפש, כאשר יש להם שייכות לתורה, ברצונם או שלא ברצונם, הם נהיים אחרת!!! כל כח של תורה משפיע על כל הבריאה!

השמחה שלך תשפיע גם על הבן הרשע...

אני רוצה לומר לכם דבר מאוד מעניין, זה לא יאומן כי יסופר! הג"ר משה פיינשטיין שואל קושיא אדירה: **"והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה העבודה הזאת לכם", זה הבן הרשע כידוע, "ואמרתם זבח פסח הוא לה' אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים, ואת בתינו הציל".** (י"ב, כ"ז).

שואל רבי משה, בהגדה של פסח כתוב על הבן הרשע 'הקהה את שיניו', ואילו פה יש דרשה ארוכה לענות לו... ועוד, כתוב בסוף הפסוק "ויקוד העם וישתחוו", אומר רש"י 'על בשורת הגאולה, וביאת הארץ, ובשורת הבנים שיהיו להם'. שואל ר' משה, הרי זה בן רשע, זו בשורה כל כך טובה שצריכים להשתחוות עליה?...

אומר רבי משה על זמנינו: באמריקה לפני שמונים שנה, כמעט ולא היו שומרי שבת... לא ישיבות, מי דיבר על זה בכלל... אפילו שבת לא שמרו! ופתאום הכל התהפך... יש היום באמריקה גם בני תורה גמורים. מה קרה פתאום? בגלל שהגיעו לשם ישיבות, וגדולי ישראל, אז זה השפיע!!! עצם המציאות שראו יקרא דאורייתא, ואור של תורה עשה את המהפך.

וכמו שראינו באיגרת של החזון איש... הרי כאשר יש ישיבה שלומדים זה משפיע!

הרב מפוניבז' אמר, שהנס של הישיבה הוא, שבמחזור הראשון היו כשמונה בחורים יקים שלא ידעו חכמות... תפילה בזמן, סדר בזמן, מוסר בזמן, והכל ברציפות ללא בטלה. ממילא כל מי שבא אח"כ פשוט התבייש להיות אחרת... ככה יוצרים אוירה וככה בונים ישיבה! (סתם, זה זכויות לדורות!!!...)

אומר ר' משה, "ואמרתם זבח פסח" - אל תדבר עם הרשע, הרשע - הקהה את שיניו! כמו שכתוב בהגדה. אז למי תאמר?... **לעצמך!!! בא תתחיל להתלהב מהמצוה, ולשמוח, שהבן שלך הרשע יראה איך שאתה מתלהב ואיך כולם מקיימים את המצוות בכזו חדות קודש ובכזו שמחה, וממילא זה ישפיע עליו...!**

"ויקוד העם וישתחוו", על בשורת הבנים. למה, כי אחרי שיהיה מתן תורה, גם לזכות לבן רשע זה בשורה טובה. ולמה, כי התורה תשנה אותו... אני לא נבהל מזה... לאט לאט תראה איך שהתורה תשנה אותו! רק תן לו את החינוך הטוב והנכון בבית ובסביבה, ואז יכול המהפך.

באבות דרבי נתן (ב, ט) 'והעמידו תלמידים הרבה, שבית שמאי אומרים אל ישנה אדם אלא למי שהוא חכם, ועניו, ובן אבות (מיוחס), ועשיר, ובית הלל אומרים לכל אדם ישנה, שהרבה פושעים היו בהם בישראל ונתקרבו לתלמוד תורה, ויצאו מהם צדיקים, חסידים, וכשרים'.

מהפושעים יצא הכל... חסידים צדיקים וכשרים. ממה?... מהתקרבות לתלמוד תורה.

אומר רבי משה פיינשטיין, אחרי שיש תורה - גם רשע זו בשורה טובה. תן לו טעם בלימוד, שיראה אותך בלימוד, לאט לאט הוא יקבל את הגישמאק והוא יתהפך!...

תלמידו של אדם גדול!...

ונשוב לפרק שירה, עם קצת יותר הבנה:

כתוב שהמלאך אמר לרבי ישעיה, 'בשביל שתלמידו של אדם גדול אתה, שלחוני מן השמים ליוקק אליך'... מהו המושג 'תלמידו של אדם גדול'!...

והתשובה מיניה וביה: הוא עצמו עדיין לא אדם גדול, אלא 'תלמידו' של אדם גדול. עצם המהות של תלמיד הוא משנה את המצב שלו... הוא קשור לאדם גדול. ברגע והוא דבוק לרב כזה - המצב שלו משתנה. בדיוק כמו הכלבים.

בספר 'חוט המשולש' (שזה ספר מוסמך) כתוב שהיה תלמיד של החתם סופר שנטה למות, והחת"ס ביקש שכאשר יגיע קרוב לגסיסה - שיקראו לו.

קראו לו, הוא סגר את הדלת בעדו, וכמובן היו שם אנשים שהיטו אוזן... הם שמעו אותו אומר לתלמיד מה אתה רואה כעת?... והוא מספר לו שהוא כבר נמצא למעלה ומגיע לי למות, אבל הסגנון טוען שהיות ואני תלמיד של החתם סופר, אם אני אמות יהיה לחתם סופר צער גדול מזה, ולא מגיע לו כזה צער... ממילא צריכים להחזיר אותי לחיים.

אמר החת"ס, נכון... יהיה לי מזה צער גדול! והוא חזר לתחייה! ופעם היתה לי קושיא: הרי לרבי עקיבא היו עשרים וארבע אלף תלמידים שנפטרו, וכי לא היה לו צער מזה?!... עשרים וארבע אלף תלמידים בפרק זמן כ"כ קצר... איך לא התחשבו ברבי עקיבא!...

אך התירוץ פשוט, הם אמנם היו איתו בישיבה, אבל הם לא היו 'תלמידים'... רבי עקיבא היה מיוחד במינו במידות! וכמו שמסופר בשאלתנות על הגמ' בחגיגה בפועל שעבד שלש שנים ואז הוא רצה לשוב לביתו, וביקש שכרו מבעה"ב ואמר לו אין לי,

ואף שדות, כלים, כרים וכסתות - לא נתן לו כלום, והוא דן אותו לכף זכות - זה היה רבי עקיבא לפני שהוא למד תורה.

אך העשרים וארבע אלף - כתוב בקה"ר (פי"א) שעניינם היתה צרה אחד בשני... אז אמנם הם איתו בישיבה, אך הם לא היו 'תלמידים' שדבקו במידות של רבם...

צריך לדעת: נמצאים פה בישיבה. אחד מהדברים הגדולים לו זכינו, זה שהישיבה היא ישיבתו של מרן רה"י, הרב שטיינמן זצ"ל. ורוחו חופפת על המקום. אבל צריך להיות 'תלמיד'.

הרביה שלנו ר' מאיר חדש זצ"ל אמר לנו, שכתוב סתירה בגמ' (ברכות ח, א), מחד - כתוב 'לעולם אל ידור אדם במקום רבו', ומאידך כתוב 'לעולם ידור אדם במקום רבו', לא קשיא, הא דכייף ליה והא דלא כייף ליה. אם הוא כפוף לרבו - אז ודאי, לעולם ידור במקום רבו. אך אם הוא לא כייף ליה ונמצא במקום שלו - זה סכנה!!!

הרה"י תיקן שחצי שעה קודם השקיעה לא עושים מלאכה! חמור מאד לעבור על התקנה הזו, וכ"ש כשמתקרבים יותר.

בהספד על מרן פוה"ד רבי נסים קרליץ זצ"ל, דיבר חתנו הגרמ"מ לובין שליט"א, וסיפר שרבי נסים אף פעם לא העיר לו הערה.

אך פעם אחת הוא העיר לו... היה נדמה לר' נסים שחתנו התפלל וקרא ק"ש לפי הגר"א, הוא הזדעזע... הוא לא האמין שיכול להיות אברך ירא שמים שלפי המגן אברהם הוא ביטל מצוות עשה דאורייתא!!! איך הוא לא רועד?... אמנם יש את שיטת הגאון, אבל ר' נסים חרד... איך לא מפחדים... [אך לבסוף התברר שהתפלל בזמן במקום אחר].

צריכים להיות תלמיד. ואם לא, אל ידור במקום רבו. אומרים חז"ל.

ונסיים בדבר נורא:

החפץ חיים על התורה אומר, איך ייתכן שקמו נגד משה רבנו קרח ועדתו?... למה הגיע כזה עונש למשה רבינו?...

אומר הח"ח, כיון שאמר משה והן לא יאמינו לי, יקום מי שלא יאמין לך... הטלת ספק באמונה של כלל ישראל, אז יקום אחד כזה.

כל פעולה שבן אדם עושה - נשקלת. בין לטוב ובין למוטב. לפעמים נתקלים אח"כ בחיים בכל מיני דברים, ובן אדם שואל את עצמו, למה זה מגיע לי? מה עשיתי?...

אבל בשמים אין שכחה לפני כסא כבודך - שם זוכרים גם איך התנהגת בתור בחור צעיר - ואח"כ זה חוזר עליך...

תתחיל כבר מהיום לעשות את חשבון הנפש שלך, זה יפטור לך הרבה בעיות בחיים... ואדרבא ואם כך תמלא פינקס של דברים טובים, ויהיו לך חיים טובים, ותזכה להיות "אורח חיים למעלה למשכיל"!!!

לע"נ

הרה"ג ר' נחום

בן הרה"ג ר' יהושע לייב אולשוונג זצ"ל

נלב"ע ו' שבט תשע"ט

תנצב"ה

לרפואת

הגאון רבי דוד יוסף חיים בן אסתר(מלול)

לרפואה שלימה בקרוב

בתוך שאר חולי ישראל

ניתן לשמוע את השיחה ביום שלישי בערב ולאחמ"כ בשידור חוזר וכן שיעור דף היומי ועוד, בקו השיחות שמספרו 074-740-3629

ניתן לתרום לגליון מכל עמדות נדרים פלוס ברחבי הארץ באמצעות לחצן קופות נוספות בחיפוש יש להקיש ארחות חיים או קוד מוסד 1000729

כמו"כ ניתן לתרום דרך המערכת הטלפונית הממוחשבת נדרים פון בחיגו לטלפון 037630585 שלוחה 2071 או במספר פלא' 053-415-3025

כל מי שיכול לעשות הודאת קבע אפילו של כ5 ש"ח תבוא עליו ברכה, וכל המוסיף... ניתן לקבל את הגליון במייל: 4166058@gmail.com